

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z BIOLOGII

Opracowany na podstawie:

- WZO I Liceum Ogólnokształcącego im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Kętrzynie

- Statutu I Liceum Ogólnokształcącego im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Kętrzynie

**Opracowany przez nauczycieli zespołu przyrodniczego
w I Liceum Ogólnokształcącym im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Kętrzynie**

ZESPÓŁ PRZEDMIOTOWY:

1. Urszula Wankiewicz-nauczyciel chemii, przewodnicząca zespołu
2. Anna Szepczyńska – nauczyciel biologii
3. Robert Puczel – nauczyciel geografii
4. Sylwia Grochecka – nauczyciel fizyki
5. Karolina Kosiorek – nauczyciel biologii
6. Dorota Gryta – nauczyciel chemii
7. Szymon Kołdys – nauczyciel fizyki

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z BIOLOGII

PZO mają za zadanie umożliwić obiektywną ocenę wiedzy i zaangażowania ucznia na lekcjach biologii, a także ustalić jego zasady pracy. Informuje również o formach oceniania, wymaganiach w stosunku do ucznia oraz jego prawach.

Uczeń oceniany jest: systematycznie, w całym cyklu kształcenia z podziałem na II semestry kończące się oceną cyfrową semestralną i roczną. Ocena jest obiektywna, zgodna z wymaganiami programowymi, jawna, uzasadniona oraz systematyczna. Uczeń oceniany jest w formie pisemnej, oraz może być oceniany w formie ustnej. Uczeń uzyskujący bardzo słabe oceny z przedmiotu (mimo systematycznego uczestnictwa na zajęciach biologii) otrzyma szczegółowe wskazówki od nauczyciela umożliwiające mu zaliczenie przedmiotu i opanowanie podstawowych wiadomości i umiejętności z zakresu oceny dopuszczającej.

1) Pomiar osiągnięć uczniów odbywa się za pomocą następujących narzędzi:

a) **prace klasowe**

- obejmują większy zakres materiału
- są obowiązkowe
- informacje o terminie i zakresie prac klasowych są podawane z minimum tygodniowym wyprzedzeniem
- każdą pracę klasową uczeń ma prawo poprawić w ciągu 2 tygodni od dnia podania informacji o ocenach, w terminie i w sposób ustalonym z nauczycielem (ustalany jest tylko jeden termin poprawy)
- uczeń poprawia pracę tylko raz i ocena poprawiona (wyższa) jest wpisana do dziennika w dodatkowej kolumnie z opisem - poprawa
- uczeń może poprawić każdą ocenę
- po dłuższej nieobecności (minimum 5 dni) w szkole uczeń ma obowiązek zaliczyć pracę klasową w terminie 14 dni od pierwszego dnia po powrocie do szkoły
- w przypadku nieobecności jednodniowej uczeń ma obowiązek napisania pracy klasowej na kolejnej lekcji
- w przypadku, gdy uczeń nie zgłosi się na zaliczenie pracy klasowej, wówczas będzie zobowiązany do napisania danej pracy klasowej na najbliższej godzinie lekcyjnej
- konsekwencją niesamodzielnej pracy ucznia jest ocena niedostateczna i uczeń traci prawo do jej poprawy.

b) **sprawdziany zapowiedziane** (obejmujące materiał powyżej 3 jednostek lekcyjnych)

- są zapowiedziane na poprzedzającej je lekcji
- zasady poprawy i zaliczenia tych sprawdzianów są jednakowe jak w przypadku prac klasowych

c) **kartkówki**

- obejmują 3 ostatnie lekcje łącznie z pracą domową
- o ich terminie uczeń **nie musi** być informowany wcześniej

- zasady poprawy i zaliczenia tych sprawdzianów są jednakowe jak w przypadku prac klasowych
- kartkówka może być zastąpiona odpowiedzią ustną

d) prace domowe

- sprawdzane są wyrywkowo
- ocena z pracy domowej nie podlega poprawie

e) inne formy aktywności:

- udział w konkursach
- wykonywanie pomocy dydaktycznych
- praca w grupach
- aktywność na lekcji
- projekty edukacyjne

Czas nauczyciela na oddanie pracy pisemnej ustala się na 2 tygodnie*

*nie uwzględnia się nieobecności nauczyciela w pracy oraz przerw świątecznych

Na 5 dni przed klasyfikacją semestralną nie przeprowadza się pisemnych sprawdzianów wiadomości.

Nieprzygotowania:

- przez nieprzygotowanie się do lekcji rozumiemy: brak pracy domowej, niegotowość do odpowiedzi, brak pomocy naukowych, brak zeszytu lub ćwiczeń z pracą domową
- uczeń ma prawo do jednokrotnego w ciągu semestru zgłoszenia nieprzygotowania (poziom podstawowy), a dwukrotnego (poziom rozszerzony)
- zgłoszenie nieprzygotowania nie dotyczy zapowiedzianych powtórzeń, sprawdzianów i prac klasowych,
- nieprzygotowanie zgłasza się po wejściu do klasy przed rozpoczęciem czynności nauczyciela,
- po wykorzystaniu limitu określonego powyżej, uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną,
- uczeń nieprzygotowany, który nie zgłosił tego faktu na początku lekcji otrzymuje ocenę niedostateczną.
- uczeń na 2 tygodnie przed radą semestralną traci prawo do zgłaszania nieprzygotowania
- nieprzygotowanie nie zwalnia ucznia z aktywności na lekcji

Zeszyt przedmiotowy:

- każdy uczeń ma obowiązek prowadzić estetycznie zeszyt przedmiotowy zgodnie ze wskazówkami nauczyciela, w którym zaznacza jednostki lekcyjne i prace domowe.

2) Zasady wystawiania oceny przy poszczególnych formach oceniania wiedzy ucznia:

Konstrukcja prac pisemnych z biologii oraz sposób ich sprawdzenia powinien dać uczniowi informację zwrotną o jego brakach i postępach (mocne i słabe strony), oraz o stopniu opanowania wiadomości i umiejętności. W szczególnych przypadkach (uczeń o niskich osiągnięciach w nauce) nauczyciel wskazuje sposoby uczenia, aby opanować nauczany materiał.

Kartkówki, sprawdziany pisemne i prace klasowe oceniane są na podstawie liczby uzyskanych punktów.

Przeliczanie punktów na ocenę:

0 - 39 % - ocena niedostateczna

40 - 54 % - ocena dopuszczająca

55 - 74 % - ocena dostateczna

75 - 84 % - ocena dobra

85 - 95 % - ocena bardzo dobra

96 - 100 % - ocena celująca

- uczeń oraz jego rodzic mają wgląd do każdej pracy ucznia
- uczniowie dostają do wglądu prace podczas omawiania wyników i uzyskanych ocen, a rodzice podczas dyżuru nauczyciela lub w innym ustalonym terminie
- prace są archiwizowane do końca bieżącego roku szkolnego

3) Zasady ustalenia oceny śródrocznej oraz klasyfikacji końcowo rocznej

- ocena śródroczna i końcowo roczna nie stanowi średniej arytmetycznej ocen cząstkowych uzyskanych w semestrze - brany jest pod uwagę materiał, którego dotyczy, jego rola w całości kształcenia
- przy wystawianiu oceny śródrocznej i końcowo rocznej przy ustalaniu oceny brane są pod uwagę wg. ważności oceny za: prace klasowe, sprawdziany, kartkówki, odpowiedzi, prace domowe, pozostałe oceny
- nauczyciel bierze też pod uwagę systematyczność i pracowitość ucznia, jego aktywność, predyspozycje przedmiotowe
- ocena końcowo roczna jest oparta na ocenach cząstkowych uzyskanych w ciągu całego roku szkolnego
- nie przewiduje się zaliczania materiału na koniec semestru; uczeń ma obowiązek pracować systematycznie
- uczeń, który uzyskał laureatem lub finalistą olimpiady przedmiotowej otrzymuje celującą roczną ocenę klasyfikacyjną.

4) KRYTERIA OCENIANIA Z BIOLOGII

1) stopień **celujący** otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności określone programem nauczania i wymagania programowe przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania,
- c) uczestniczy i odnosi sukcesy w pozaszkolnych formach aktywności związanych z danymi zajęciami edukacyjnymi (konkursy przedmiotowe).

2) stopień **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania w danej klasie,
- b) sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,
- c) stosuje poprawny język i styl wypowiedzi, sprawnie posługuje się obowiązującą w danym przedmiocie terminologią, precyzyjnością i dojrzałością (odpowiednią do wieku) wypowiedzi ustnych i pisemnych;

3) stopień **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- a) nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania zawarte w podstawie programowej danego przedmiotu,
- b) poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje/wykonuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne, w sytuacjach nietypowych z pomocą nauczyciela,
- c) stosuje podstawowe pojęcia i prawa ujmowane za pomocą terminologii właściwej dla danej dziedziny wiedzy, wypowiada się klarownie w stopniu zadowalającym, popełnia nieliczne usterki stylistyczne;

4) stopień **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował zakres materiału programowego ograniczony do treści podstawowych, rozumie tylko najważniejsze związki i powiązania logiczne między treściami,
- b) rozwiązuje/wykonuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności,
- c) posiada przeciętny zasób słownictwa, język zbliżony do potocznego, mała kondensacja i klarowność wypowiedzi;

5) stopień **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- a) posiada konieczne, niezbędne do kontynuowania nauki na dalszych etapach kształcenia wiadomości i umiejętności, luźno zestawione bez rozumienia związków i uogólnień,
- b) słabo rozumie treści programowe, podstawowe wiadomości i procedury odtwarza mechanicznie, brak mu umiejętności wyjaśniania zjawisk,
- c) posiada nieporadny styl wypowiedzi, ubogie słownictwo, liczne błędy, trudności w formułowaniu myśli;

6) stopień **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- a) nie opanował wiadomości i umiejętności określonych podstawami programowymi, a braki w wiadomościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy,

- b) nie jest w stanie rozwiązać/wykonać zadań o niewielkim elementarnym stopniu trudności,
- c) nie skorzystał z pomocy szkoły, nie wykorzystał szans uzupełnienia wiedzy i umiejętności.

5) Dostosowanie Przedmiotowych Zasad Oceniania z chemii do możliwości uczniów ze specjalnymi wymaganiami edukacyjnymi

1. Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni,
2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno- pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.
3. W stosunku wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.

Rodzaje dysfunkcji:

- **Dyskalkulia, czyli trudności w liczeniu**

Oceniamy przede wszystkim tok rozumowania, a nie techniczną stronę liczenia. Uczeń ma, bowiem skłonność do przedstawiania kolejności cyfr w liczbie i przez to jej zapis jest błędny. Zły wynik końcowy wcale nie świadczy o tym, że dziecko nie rozumie zagadnienia. Dostosowanie wymagań będzie, więc dotyczyło tylko formy sprawdzenia wiedzy poprzez koncentrację na prześledzeniu toku rozumowania w danym zadaniu i jeśli jest on poprawny -wystawienie uczniowi oceny pozytywnej.

- **Dysgrafia, czyli brzydkie, nieczytelne pismo**

Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści. Wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej powinny być ogólne, takie same, jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne. Np., jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepytać ustnie z tego zakresu materiału. Może też skłaniać ucznia do pisania drukowanymi literami lub na komputerze. Nie oceniamy czytelności rysunków, estetyki wykonanych konstrukcji geometrycznych, a jedynie ich poprawność.

- **Dysleksja, czyli trudności w czytaniu przekładające się niekiedy także na problemy ze zrozumieniem treści**

Dostosowanie wymagań w zakresie formy:

- krótkie i proste polecenia, czytanie polecenia zadania na głos, objaśnianie dłuższych poleceń.
- uwzględniać trudności z zapamiętywaniem nazw, nazwisk, dat
- unikanie pisania przez ucznia na tablicy podczas lekcji
- w czasie odpowiedzi ustnych dyskretnie wspomagać, dawać więcej czasu na przypomnienie, wydobycie z pamięci nazw, terminów, dyskretnie naprowadzać
- częściej powtarzać i utralać materiał
- podczas uczenia stosować techniki skojarzeniowe ułatwiające zapamiętywanie
- wprowadzać w nauczaniu metody aktywne, angażujące jak najwięcej zmysłów (ruch, dotyk, wzrok, słuch), używać wielu pomocy dydaktycznych, urozmaicać proces nauczania
- zróżnicować formy sprawdzania wiadomości i umiejętności tak, by ograniczyć ocenianie na podstawie pisemnych odpowiedzi ucznia
- przeprowadzać sprawdziany ustne z ławki, niekiedy nawet odpytywać indywidualnie
- stosowanie stałego wzmocnienia pozytywnego, częste dowartościowanie i motywowanie

- **Dysortografia, czyli występowanie błędów ortograficznych**
- wdrażanie do samokontroli i czujności ortograficznej
- poprawianie błędów w pisowni
- zezwolenie na wykonanie prac domowych ucznia na komputerze

1 września 2019